

עין משפט
גַר מְצוּה

כה:

חומר בקודש פרק שלישי הגיגה

מסורת הש"ם

בַּה א מיי פ"ח מה'ל מעשר הלכה ו:
בּו ב ג מיי פ"ו מה'ל קרנן פסח הלכה ח:
בּו ד ה ו מיי פ"ח מה'ל טעמא מילי משכב ומושב הלכה ד:

בּו ז ח מיי שם ה'ל ה:
בּו ח ט מיי שם הלכה ו:
ג י מיי שם הלכה ז:
גכ כ מיי שם הלכה ז:

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה מנפה כו' פירשמי צנככות.
י"ב צ"כ ש"ס שלט לא נמלא לוט כי אט צנכו"ר דף טז צד"ה הכי אול הארין צוה:

רבינו חננאל

חבר ועם הארץ שירשו אביהם לא יאמר החבר לעם הארץ טול אתה לח ואני יבש. ותני עלה אוהו חבר שורף את הלח ומניח את היבש וממאי יניחנו לגת הבאה שהוא נאמן בה ופירשי בדברי שאין לו גת כגון דבש וחלב וביוצא בהן ואמרין יניחנו לרגל וכדבעינן למימר לקמן טומאת עם הארץ ברגל החמנא טהרה. ודחי' בדברי שאין משתמר לרגל עליה גבירן שורף את הלח: ואם אמר הפרשתי לתוכה רביעית אקדש נאמן. ואם ברך לפסחו מותר לתוכה בתויתו כעולא דרייקא מתינתן כוותיה דתנאי אם אמר הפרשתי לתוכה רביעית אקדש נאמן. מדמהימן אקדש מהימן נמי אתרומה. הכא נמי מדמהימן אפסח מהימן נמי אתרומה. כדי יין וכדי שמן המדומעות כו' אוקימנא להא דתנינן בתוספתא אין נאמנין לא על הקנקנים ולא על התרומה בקנקנים דקדש וריקנים ובשאי ימות השנה במלאין דתרומה [ובשעת הגיתות]. והא דתנן בבבבתיין כ"י וכן וכו' שמן המדומעות אוקימנא בקדש ומקשינן וכי איכא ידומע בקדש. פ"י תרומה שפלה בחולין נדרמנז זה נקרא דמע אב"ל אין לשון ידומע בקדש. ושינינן אין איכא ידומע בקדש כגון דמשמר טבלו להפריש ממנו נסכים לקדש. כי האי גזנא משכחת לה ידומע בקדש: **מתני'** מן המודיעין כלפנים פנים מודיעין מוקם כדתנא מודיעין רחוקה מירושלים ט"ו מיל. אוקימנא כדתנא מודיעין פעמים כלפנים פעמים כלחון כיצד קרר יוצא חבר נכנס כלפנים שניהן נכנסין או שניהן יוצאין מודיעין עצמה כלחון.

חבר ועם הארץ שירשו את אביהם.^ל [מתני' היא צפ"ו לדמלין] ופירש רש"י טעם של משנה זו מטעם צריה דמעיקרא הוצרך הדבר שאלו לחלקו נפל אבל בשני מינים לא אמרינן הוצרך הדבר וכן פירש הוא עצמו משנה אחרת^ק גר וכנ"ר שירשו את

צדיהן יכול לומר טול אתה ע"ו ואני

אטול מעות דלית ליה צריה התם והיה קשה למורי כיון דסתם משנה אית ליה צריה תקשי מיניה לרבי יוחנן דלמר אחין שחלקו לקוחות הן ומחוירין זה לזה ציובל אלמא אין צריה וכן צנכורות פרק יש צכור (דף מה). גכי נתנו עד שלל חלקן מוקי רבא ר' מאיר ורבי יהודה כרב אסי דלמר האחין שחלקו ממנה יורשין ומחלה לקוחות אלמא מספקא להו אי יש צריה או לא ומיהא' דהלוקח יין מן הכותים (דמלא' פ"ו מ"ד) ליכא לאקשווי דשמעינן מינה צריה דהתם טעמא אחרונה איכא שםפרש דצריו צדיחא אבל ירושה דמנילא הויא לא וכן צפ' כלל מערצין (עירובין דף לו: ושם) איכא מלאן דלית ליה הך סברא וכי מינא דמדדנבנן מודה רבי יוחנן דלית ליה צריה הא שמעינן ליה בשליה צ"ה (דף לו: ושם) אין צריה אף בעירובי תחומין ומיהו כמה סתמי משניות דמלניו דאין צריה וצכמה מקומות פלוגתא דתנאי וצפרק כלל מערצין (עירובין דף לו: ושם) דדקיק לתמיי מנא דצריה לא מייתי הך משום דעדיפא ליה לתמיי מילתא דהתנא נזכר זה וגם מילתא דלירי צעירוצי תחומין דלירי זה:

מנפה ארם בית הפרם.^ה פירשתי צנככות (דף יט:) כל אורן הדצרים מפרישת רבי יהודה נ"ע: **בבבטהר** טבל'ו א"יכא הימנו נככים. פירש רש"י דליכא קדש ותרומה דמיהמן דנלמן אתרומה וקנקניס צמניו דמיהמן אקדש שגנאי הוא לו אט קנקניס שהיה צו הקדישו טמאים תימה דל"כ אמאי נקט צצעיס יוס קודס אפילו צשאר ימות השנה נמי דהא תנן ואט אמר הפרשמי לתוכה רביעית קדש נלמן ומירן היר"ר אלחנן דהכא מייירי שייחדו לנסכים כש'טערן ממנו אבל התם מייירי צצככר הקדישו לך:

הגצחן

הוא דעילויה אריסא למיזרח אגולפי שבועים יומין מקמי מעצרתא: **מתני'**^ב מן המודיעים ולפנים נאמנין על כלי חרס מן המודיעים ולחון אין נאמנין כיצד הקדר שהוא מוכר הקדרות נכנס לפנים מן המודיעים הוא הקדר והן הקדרות והן הלוקחין נאמן יצא אינו נאמן: **גב'** ^בתנא מודיעים פעמים כלפנים פעמים כלחון כיצד קדר יוצא וחבר נכנס כלפנים שניהן נכנסין או

הוא העילויה אריסא למיזרח אגולפי שבועים יומין מקמי מעצרתא: **מתני'**^ב מן המודיעים ולפנים נאמנין על כלי חרס מן המודיעים ולחון אין נאמנין כיצד הקדר שהוא מוכר הקדרות נכנס לפנים מן המודיעים הוא הקדר והן הקדרות והן הלוקחין נאמן יצא אינו נאמן: **גב'** ^בתנא מודיעים פעמים כלפנים פעמים כלחון כיצד קדר יוצא וחבר נכנס כלפנים שניהן נכנסין או

הוא העילויה אריסא למיזרח אגולפי שבועים יומין מקמי מעצרתא:

מתני'^ב מן המודיעים ולפנים נאמנין על כלי חרס מן המודיעים ולחון אין נאמנין כיצד הקדר שהוא מוכר הקדרות נכנס לפנים מן המודיעים הוא הקדר והן הקדרות והן הלוקחין נאמן יצא אינו נאמן: **גב'** ^בתנא מודיעים פעמים כלפנים פעמים כלחון כיצד קדר יוצא וחבר נכנס כלפנים שניהן נכנסין או

הוא העילויה אריסא למיזרח אגולפי שבועים יומין מקמי מעצרתא:

מתני'^ב מן המודיעים ולפנים מודיעים שם כרך רחוק מירושלים ט"ו מיל כדלמר צמסכת פסחים (דף ג'כ:). ממנו ולפנים לצד ירושלים נלמנין קדרין עמי הארץ ליקח מהן כלי חרס הדקין כגון קדרות כוסות וקיתוניות שאי אפשר צלל הם וצירושלים אין עושין כבשונותי' מפני העשן לא לסיד ולא לקדרות ולפיכך האמניוס שלא לגזור עליהן שאין גזרין גזירה על הצכור שאין רוצ הצכור יכולין לעמוד בהי' : **הוא הקדר.** מי שהצ'חון^ט חון למודיעים האמניוהו לפי שא"א אבל אט מסרן ליד קדר עט הארץ היושב צמודיעים או לפנים לא האמניוהו: **והן הקדירות.**

על אופן הקדירות שהצ'ח הוא האמניוהו ולא לררף עמיהן קדירות של קדר אחר היושב צמודיעים: **והן הלוקחין.** חזרים שראוהו שהצ'חן נלמן הקדר אצלן ולא אצל לוקחים אחרים: **יבא.** מן המודיעים לשוב לאחוריו אינו נלמן: **גב'** ^במודיעים. הכרך עצמו: **פעמים כלפנים כו' קדר יובא.** כלפנים מן המודיעים ונכנס למודיעים: **והצר.** צא מחון למודיעים ונכנס למודיעים: **כלפנים.** מותר ליקח ממנו שהקדר לא יחזור עוד לאחוריו ואט לא עכשיו יקח אימתי: **שינין נכנסין.** מחון למודיעים וצאו צחון כלחון אלל ימתין עד שיהא מן כרך ולפנים: וכן

יכול לומר לו טול אתה חטין צמקוס פלוני. שידוע בהן שהוכשרו ואני אטול חטים צמקוס פלוני שידוע שלא הוכשרו לכיון דחד מינא הן אמרי' יש צריה שאלו הן חלקו של זה ואלו הן חלקו של זה חלקו שצטמאין שצביל חלקו של ע"ה ולא החליף לו חצר לע"ה חלקו שצטמאין שצביל חלקו של ע"ה צטהורין. אבל בשני מינין אין לומר צריה דכשמת צדיהן נפל חלק לזה וחלק לזה בכל המינים ונמללא חצר זה מחליפה לו ועוצר צלפני עור לא תתן מכשול (ויקרא יט): **שורף אט הלח.** אט כהן הוא ואש שמן לתרומה מדליקו לגרות: **צדכר שאין לו גת.** כגון שכר תמרים של תרומה. והאי שורף לשון איבוד הוא: **ויניחנו לרגל** שטומאת עם הארץ אינה צרגל וימכרה: **שכודקין לעושי פסח.** צית הפרס כדמפרש ואילל היה הולך לעשות פסחו וצית הפרס של שדה שמחרט צו קכר מפסיקו צודקו צנפיחה ואט יש עצט כשעורה רואהו וגשמט ממנו ועצט כשעורה אינו מטמא צחלה אלל צמגע וצמשא לפיכך צודק צנפיחה שלל יקטינו צרגלו: **ואין צודקין ללכולי תרומה.** אין סומכין על צדיקה זו לכיון דאין זמן קצוע ללכילה ימתין צבעה ימיס ויהו שלישי וצציעי ויעצול. אבל גכי פסח הואיל וצית הפרס דרצבן לא העמידו דצריהט צמקוס כרת: **שינדש.** צרגל ווו היא צדיקמו צודק אט נידש או לא לא נידש: **צמקוס שיש צו חיוב מיהפ.** כגון טמא האוכל

תרומה: **מיגו דמיהמן אקדש מהימן אפרומה.** שגנאי הוא למזבח שמהא תרומה המחוצרת לו צחוקת טומאה והקדש יקרצ למזבח: **צריקנין דקדש.** לאחר שעירה מהן קודש והיה שומרן לקדש אינו נלמן על שמירתן: **ובשאר כל ימות השנה.** כלומר כל ימות השנה דלקדש אין חילוק צין שעט הגיתות לשאר ימות השנה: **וצמלאין דפרומה צעט הגיטות.** ואע"פ שלא גזרו על תרומתן צשעת הגיתות מפני הפסד כהניס חזירים דנמללאת מפסידן מרוצ תרומות ארץ ישראל על הקנקניס לא האמניוס ואין כהניס חזרים מקצלין מהן הקנקניס עט התרומה אצל מעריין אותה לכלייה ודכותה אמרינן לקמן אל תתמה שהרי לגין טמאין טומאת צבעה ומשקין טהורים: **מאי ללו מדומעוה דפרומה.** וקתני נלמן אכדין: **תוס'.** ומי איכא דיעומע לקדש. טבל שלל נתקן מדומע בתרומה אצל קדש לא חוקקנו לפרוש מתוכה שיהא הטבל מדומע צחוכו. ע"כ: **צמטהר אט**

עצלו לנסכים. דליכא חולין וקדש ותרומה מיגו דמיהמן אקדש מהימן נמי אתרומה ולאקנקניס שגנאי לקדש שיהו הקנקניס שעירוהו מהן צחוקת טומאה והוא קרב: **מתני'** ^ב מן המודיעים ולפנים. מודיעים שם כרך רחוק מירושלים ט"ו מיל כדלמר צמסכת פסחים (דף ג'כ:). ממנו ולפנים לצד ירושלים נלמנין קדרין עמי הארץ ליקח מהן כלי חרס הדקין כגון קדרות כוסות וקיתוניות שאי אפשר צלל הם וצירושלים אין עושין כבשונותי' מפני העשן לא לסיד ולא לקדרות ולפיכך האמניוס שלא לגזור עליהן שאין גזרין גזירה על הצכור שאין רוצ הצכור יכולין לעמוד בהי' : **הוא הקדר.** מי שהצ'חון^ט חון למודיעים האמניוהו לפי שא"א אבל אט מסרן ליד קדר עט הארץ היושב צמודיעים או לפנים לא האמניוהו: **והן הקדירות.** על אופן הקדירות שהצ'ח הוא האמניוהו ולא לררף עמיהן קדירות של קדר אחר היושב צמודיעים: **והן הלוקחין.** חזרים שראוהו שהצ'חן נלמן הקדר אצלן ולא אצל לוקחים אחרים: **יבא.** מן המודיעים לשוב לאחוריו אינו נלמן: **גב'** ^במודיעים. הכרך עצמו: **פעמים כלפנים כו' קדר יובא.** כלפנים מן המודיעים ונכנס למודיעים: **והצר.** צא מחון למודיעים ונכנס למודיעים: **כלפנים.** מותר ליקח ממנו שהקדר לא יחזור עוד לאחוריו ואט לא עכשיו יקח אימתי: **שינין נכנסין.** מחון למודיעים וצאו צחון כלחון אלל ימתין עד שיהא מן כרך ולפנים: וכן

א) דמלי פ"ו מ"ט,
ב) מוספתי לדמאי פ"ו,
ג) פסחים צ' : אהלת פ"ח מ"ד,
ד) צנכות יט: עירובין ל: פסחים צ' : מו"ק ה:
ה) צנכות כח: צנכות טע.
ו) ג'ה ז, ה) ועיין צנכות יט:
ז) מ"ש שם על הגליון,
ח) ועיין חות' פסחים צ' : ד"ה צודקין כו' ומות' עירובין כו: ד"ה ולכהן,
ט) צ"ק פ"י:
י) ח) צ"צ:ס:י,
יא) ממחין,
יב) ממיילא פ"ו לדמאי צ"כ:
יג) שם מ"י.

מוסף רש"י

שבודקין לעושי פסח.
מדלגן צצית הפרס על ידי צדיקה לעשות פסח, אט אין לו דרך אחרת, ואין בודקין לעצול בתרומה.
אלל ימתין ויקף או יס או יומט עד שמגיע אל תרומתו ואללה (פסחים צב).
צית הפרס. הוא שדה שמתט צה קבר, דתמן (אללית פי"ו מ"ח) המורש את הקבר הרי זה עושה צית הפרס אלל מעטת מאה אמה, וזור רכט שמא תמה מחרטה שיהא העצמות ופרמתן לארין המעטת ועט כאל ועט כשעורה ועוצר ויקטינו ועצט כשעורה מעטמא צמגע וצמשא, דהיינו היקט (פסחים צב: וכע"ז ברכות יט) ואוקמי רבנן כל פציות הקכר מלאה אמה צספט טומאה (דזה ט) שכן שיערו שהחמישה מולכת את עצמות המת (כחובות כה). צית הפרס, מלי מעטה, מלס אחד של מאה אמה (מוד' ה) או: לשון דברי שביר ופירסו, על שט שפניסו העצמות (דזה טס). מנפה אודר צית הפרס. מנפחו צפיו ואט יש עצט גדול וריטו ועצט כשעורה נחזה צנפיחתו ואטל אין מעטמא, דהא אין טומאת הלל בעצמות אלל רוצ ציין ורוצ מנין (פסחים צב).
דבשר ליכא ועצט כשעורה לא מטמא אלל צמגע וצמשא, הלכך מנפה כדי שלא יעבו רגלי צו והולך (דזה ז) דכולא ספקיא כשמות עצמות היא ועצמות צלל צכר אינו מעטמא צחלה וכשפת לפני רגליו אט יש עטט גדול נראה מלואו ועצט קטן נראה צנפיחה ואינו מקטינו צרגלו (ערוובין ז) וסומן על כך שאט יש עלט רואהו, ואע"ז דמלאהל נלל מישנין דאין עצט כשעורה מעטמא צחלה עד דליכא שדרה או נלגולה שלמה או רוצ צנין או רוצ מנין (כחובות כה). צית הפרס שנדש. צדריס רגלי ציי אלס (ערוובין ז) שדעוהו ציי אלס צרגליהט (בכורות כט). דישה רצה צרגלס הרבה (כתובות כה). שחור. דתלינן לקולא ולאמרינן כל העצמות נכתמו לפחות מכשיעור (כתובות טס) שאי אפשר לעצט עזרה שלל היא נידש צרגל (בכורות טס) שהרגלס יטשאים את העצמות ושתקוס (דזה טס) שצדריס הרגלס העצמות, והכא לעשות פסחו צידוק אט נידש ועצור, אצל ללכילת תרומה לא סמיכין עלה.

שיכול להמתין, וצית הפרס מדצריהט ולא העמידוס צמקוס כרת דפסח (פסחים צב).